

Handläggare
Lukas Narvaja
Telefon: 08-50831563**Till**
Kulturnämnden
2026-04-21

Motion om att införa en modell för att skydda kultur- och nöjesverksamheter, KS 2025/1181

Svar på remiss från kommunstyrelsen

Förvaltningens förslag till beslut

1. Kulturnämnden överlämnar förvaltningens tjänsteutlåtande till kommunstyrelsen som svar på remissen.
2. Ärendet justeras omedelbart.

Sammanfattning

Jonas Naddebo(C) föreslår i en motion att Stockholms stad ska införa en modell för att skydda kultur- och nöjesverksamheter från att tvingas flytta eller lägga ned på grund av klagomål om buller och störningar från nyinflyttade boende. Motionären vill bland annat införa en "agent of change"-princip, där byggaktören för ny bebyggelse ansvarar för bullerskydd och ljudisolering, samt att nyinflyttade boende ska avskriva sin rätt att klaga på kulturverksamheter.

Kulturförvaltningen konstaterar att det i dagsläget inte går att avtala bort den lagstadgade rätten att klaga på buller och andra störningar, då detta regleras av miljöbalken. Förslagen i motionen skulle därmed kräva förändrad lagstiftning, vilket kulturförvaltningen anser bör utredas av miljönämnden i första hand. Miljönämnden har tillsynsansvaret för bullerfrågor och har tagit fram vägledningar för att underlätta för kulturverksamheter att minska störningar för boende.

Kulturförvaltningen delar motionärens uppfattning om att kultur- och nöjesverksamheter är viktiga för stadens attraktivitet och kulturliv. Enligt kulturförvaltningens sammanställning har antalet musikscener i Stockholm ökat under de senaste åren, och inga musikverksamheter har tvingats stänga på grund av klagomål med stöd i miljöbalkens bestämmelser. Samtidigt möter verksamheterna utmaningar, både när det gäller klagomål och komplexa tillståndsprocesser.

Stadsbyggnadskontoret tillämnar idag en modell i Slakthusområdet som påminner om den "agent of change"-princip som motionären föreslår där befintliga musikverksamheter ges ett visst skydd genom platsspecifika utredningar och tekniska krav på ny bebyggelse.

Kulturförvaltningen arbetar med flera initiativ för att stödja kultur- och nöjesverksamheter. I verksamhetsplaneringen för 2026 ingår att ta fram en handbok för nattlivets aktörer och att utveckla nya arbetssätt för att stärka kulturverksamheternas möjligheter att verka i staden. Förvaltningen avser också att fortsätta samverka med miljöförvaltningen, stadsbyggnadskontoret och fastighetskontoret för att hantera de utmaningar som motionen lyfter.

Ärendet

Jonas Naddebo (C) föreslår i Motion om att införa en modell för att skydda kultur- och nöjesverksamheter (KUL 2026_282-1.1) att Stockholms stad ska införa en modell för att skydda kultur- och nöjesverksamheter från att tvingas flytta eller lägga ned på grund av klagomål om buller och störningar från nyinflyttade boende. Motionären pekar på att flera befintliga nattklubbar och kulturscener, såsom Trädgården, Side Track och verksamheter i Slakthusområdet, riskerar att stänga på grund av konflikter med boende. Motionären föreslår att staden ska:

1. Utredda möjligheten att införa en modell där byggaktören för ny bebyggelse ansvarar för bullerskydd och ljudisolering, enligt den så kallade "agent of change"-principen.
2. Säkerställa att detaljplaner för nya stadsdelar, exempelvis Slakthusområdet, utformas så att verksamheter som etablerats före ny bebyggelse ges ett särskilt skydd.
3. Ta fram förslag på lokala avtal eller lagändringar för att modellen ska kunna tillämpas och hemställa dessa till regeringen.

Motionären föreslår också att nyinflyttade boende i områden med etablerade kultur- och nöjesverksamheter ska avskrika sin rätt att klaga på dessa verksamheter.

Ärendets beredning

Ärendet har beretts av kulturstrategiska staben på kulturförvaltningen.

Förvaltningens synpunkter och förslag

Nulägesbild för kultur- och nöjesverksamheter i Stockholm

Kulturförvaltningen delar motionärens uppfattning om att kultur- och nöjesverksamheter är en viktig del av Stockholms attraktivitet

och kulturliv. Antalet musikscener i Stockholm har ökat under de senaste åren, och inga musikverksamheter har tvingats stänga på grund av klagomål med stöd i miljöbalkens bestämmelser. Ytterligare scener planeras att öppna under 2026. Det visar att Stockholm bibehåller en vibrerande musik och scenverksamhet med fortsatt engagemang från aktörer.

Miljöförvaltningen hanterar klagomål om störningar från kulturverksamheter. Enligt miljöförvaltningen har inga musikverksamheter i Stockholms innerstad tvingats stänga på grund av klagomål med stöd i miljöbalkens bestämmelser under de senaste åren. I första hand vägleder miljöförvaltningen verksamheter och fastighetsägare för att hitta åtgärder som minskar störningar. Endast i undantagsfall beslutar miljönämnden om tvingande åtgärder.

Samtidigt är det tydligt att kultur- och nöjesverksamheter möter utmaningar, både när det gäller formella klagomål och komplicerade tillståndsprocesser.

Kulturförvaltningens kulturlotsar stöttar kulturaktörer genom att hjälpa dem att hitta lämpliga lokaler, navigera bland lagar och regler, trycktesta verksamheters genomförbarhet och vägleda i avtal med fastighetsägare.

Lagstiftning och tillsynsansvar

I Sverige regleras buller och andra störningar från kulturverksamheter av miljöbalken. Enligt miljöbalken är det inte möjligt att avtala bort rätten att klaga på störningar som påverkar människors hälsa. I Stockholms stad är det miljönämnden som har tillsynsansvaret för att förhindra olägenheter för människors hälsa, exempelvis buller från kulturverksamheter. Miljöförvaltningen har tagit fram vägledningar och stödjande material för att underlätta för en levande stad med minskad risk för störningar av boende, exempelvis dokumentet Buller från musikverksamheter – Stockholms stad (Miljöförvaltningen, 2023).

Kulturförvaltningen konstaterar att de förslag som anges i motionen, exempelvis att nyinflyttade boende ska avskriva sin rätt att klaga på kulturverksamheter, skulle kräva förändrad lagstiftning. En sådan förändring skulle ha omfattande konsekvenser och bör därför utredas noggrant. Kulturförvaltningen anser att behovet av ny lagstiftning på området i första hand bör utredas av miljönämnden, som har det övergripande tillsynsansvaret för bullerfrågor.

Stadsbyggnadskontorets arbete

Stadsbyggnadskontoret tillämpar idag en modell som påminner om den "agent of change"-princip som motionären föreslår. I Slakthusområdet tar man hänsyn till musikverksamheterna när ny

bebyggelse anpassas avseende användning, placering och byggnadsteknik. Genom platsspecifika utredningar och tekniska krav på fasad, fönster, planlösning och ventilation möjliggörs en samexistens mellan bostäder och musikverksamheter. Planeringen utgår från att bostädernas ljudnivåer inomhus ska klaras när klubbarna spelar högsta tillåtna volym på 100 dB(A). I lägen där denna nivå inte klaras föreslås kontor istället för bostäder.

I stadsbyggnadskontorets utredning Zoner med högre ljudnivåer från nattlivet (dnr 2023-09377) konstateras att en enskild kommun inte har möjlighet att tillåta högre ljudnivåer i olika stadsdelar, då miljöbalken måste tillämpas likvärdigt i hela staden. Utredningen identifierar dock tre typsituationer i staden där det finns bättre förutsättningar att bedriva nattlivsverksamheter utan att skapa olägenheter för boende:

1. Integrerat i den täta funktionsblandade staden – i lägen som redan har störningar och/eller där kontorshus och liknande byggnader kan fungera avskärmande.
2. Stadens renodlade verksamhetsområden – exempelvis Västberga, där det redan idag genomförs evenemang och där avståndet till bostäder är större.
3. Stockholms City – där omvandling av handelsytor och nya projekt nära centralstationen kan skapa möjligheter för kultur- och nattlivsverksamheter.

Kulturförvaltningens arbete

Kulturförvaltningen arbetar idag med flera initiativ för att stödja kultur- och nöjesverksamheter. Kulturlotsarna hjälper kulturaktörer i processen till etablering av bland annat livescener. I kulturförvaltningens verksamhetsplanering för 2026 ingår dessutom att:

1. Ta fram en handbok för att underlätta för nattlivets aktörer i sin verksamhet och vid nya etableringar.
2. Arbeta fram nya förslag på arbetssätt och metoder för att stärka kulturverksamheternas möjligheter att verka i staden.

Dessa åtgärder syftar till att skapa bättre förutsättningar för kultur- och nöjesverksamheter utan att för den skull åsidosätta boendes rätt till en god livsmiljö.

Samverkan med andra förvaltningar

För att hantera de utmaningar som motionen lyfter krävs samverkan mellan flera förvaltningar. Kulturförvaltningen avser att fortsätta samarbeta med:

- **Miljöförvaltningen** för att säkerställa att kulturverksamheter får stöd i att hantera bullerfrågor på ett sätt som minimerar störningar för boende.
- **Stadsbyggnadskontoret** för att undersöka möjligheterna att ge kulturverksamheter ett starkare skydd i detaljplaner.
- **Fastighetskontoret** för att underlätta för kulturverksamheter att hitta lämpliga lokaler.

Maria Jansén
Förvaltningschef
Kulturförvaltningen

Patrik Liljegen
Avdelningschef
Kulturförvaltningen

Bilagor

1. Remiss av Motion om att införa en modell för att skydda kultur- och nöjesverksamheter, KS 2025/1181. Remisstid 2026-04-22